

Asia: Lausuntopyyntö, YVA-selostus, Ajoksenkankaan tuulivoimahanke (PIRELY/14140/2023)

Pirkanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pirkanmaa@elykeskus.fi, kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Elements Suomi Oy suunnittelee 12 voimalan hanketta Sastamalan kaupunkiin. Ajoksenkankaan hankealueen raja-alue on n. 2000 ha ja suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on 260 m.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Ilveksen osalta selostuksessa hankkeen vaihtoehdon VE1 vaikutukset arvioidaan suureksi kielteiseksi varovaisuusperiaatteen vuoksi. Tätä perustellaan sillä, että ihmistoiminnan lisääntyminen alueella heikentää ilvekselle soveltuvaa lisääntymisympäristöä pysyvästi. Vaihtoehdossa VE2 vaikutukset arvioidaan keskisuureksi kielteiseksi, sillä elinympäristöihin kohdistuvat menetykset ovat vähäisempiä.

Haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi ehdotetaan, että rakentamistoimet rajataan mahdollisimman suppealle alueelle ja lisääntymis- ja poikasaikojen ulkopuolelle erityisesti lähellä ilveksen mahdollisia pesimäalueita ja sille parhaissa elinympäristöissä.

Luke näkee, että kun toimitaan ilveksen lisääntymisalueella, tulee mahdolliset vaikutukset ehkäistä. Kuten selostuksessa todetaan, lajin lisääntymisalueeseen ei tule kohdistua sen hävittävää tai sitä heikentävää toimintaa. Näin ollen tulisi varmistua siitä, että voimalat eivät sijoitu liian lähelle näitä alueita ja, että hankkeesta ei aiheudu myöskään pitkällä tähtäimellä mahdolliselle lisääntymispaikalle häiriötä tai heikennystä.

Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Useampana peräkkäisenä vuonna tehty soidintaikaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkistä kanalintukannoista. Myös soidinten havaittavuus vaihtelee vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle ja siten lisää epävarmuutta. Tällöin tulosten tulkinnessa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Selostuksessa kerrotaan, että vaihtoehdosta VE2 arvioidaan koituvan metson soidintaikoille kohtalainen vaikutus. Suunnitellut voimalapaikat sijaitsevat vähintään 600 m päässä soidintaikoista. Uudet tiet lähimmillään n. 200 m päässä.

Kuten selostuksessa todetaan voi häiriövaikutus estää uusien soidinpaiikkojen syntymisen tai vaikutuksia voi kohdistua myös reviirin muihin osiin. Vaihtoehdossa VE1 arvioidaan metson soidinpaiikkaan kohdistuvan vaikutuksia, joissa paikka joko häviää tai heikkenee merkittävästi. Myös toiseen havaittuun soitimeen arvioidaan kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia.

Luke näkee tärkeäksi hankkeen jatkosuunnittelussa suosia vaihtoehtoja, jossa soidinpaiikkoihin ei kohdistu niitä heikentäviä vaikutuksia. Myös muita selostuksessa ehdotettuja lievennystoimia Luke puoltaa, mutta toteaa samalla, että niitä esitetään selostuksessa melko niukasti.

Selostuksessa tuodaan esille hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia. Suden osalta esitetään vähän sopeutumiseen liittyviä haasteitakin. Luke näkee kuitenkin selostuksessa arvioitujen yhteisvaikutusten osalta riskin virhearvioille. Selostuksessa tuodaan vahvasti esille, että tuulivoimahankkeiden vaikutukset eivät ole samaa tasoa kuin laajojen peltoaukeiden, intensiivisen metsätalouden, turvetuotannon ja asutuskeskusten elinympäristövaikutukset. Luke korostaa tässä kohden sitä, että uusiutuvan energian hankkeiden sijoituessa erämaisille, vähäisemmän ihmisvaikutuksen alueille, sen aiheuttama luontokato tulee näiden mainittujen vaikutusten lisäksi. Se kaventaa tällöin entisestään soveltuvia elinympäristöjä. Ja sopeutumisellakin voi olla lajeille erilaisia haasteita, kuten selostuksessakin aihetta vähän sivutaan.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luke korostaa sitä, että uusiutuvan energian hankkeiden sijoituessa erämaisille, vähäisemmän ihmisvaikutuksen alueille, sen aiheuttama luontokato tulee muiden vaikutusten (esim. metsätalous, turvetuotanto, asutus) lisäksi. Se kaventaa tällöin entisestään soveltuvia elinympäristöjä. Lisäksi Luke tuo esille, että sopeutumisellakin voi olla lajeille erilaisia haasteita, kuten selostuksessakin aihetta vähän sivutaan. Luke näkee, että kun toimitaan ilveksen lisääntymisalueella, tulee mahdolliset vaikutukset ehkäistä. Voimaloiden ei tule sijoittua liian lähelle näitä alueita ja hankkeesta ei saa aiheutua myöskään pitkällä tähtäimellä mahdolliselle lisääntymispaikalle häiriötä tai heikennystä. Luke näkee puutteena, että hankealueen metsäkanalintuja on kartoitettu vain yhtenä vuonna. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulisi suosia vaihtoehtoja, jossa soidinpaiikkoihin ei kohdistu niitä heikentäviä vaikutuksia.

Sirpa Thessler

Johtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 28.01.2026 klo 16:58:06.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Tiedoksi: